Вісник N2 2002

НОВИЙ ПОШТОВХ ДО ТВОРЧОЇ СПІВПРАЦІ

Українсько-російський симпозіум з високомолекулярних сполук (Донецьк, 28—30 жовтня 2001 р.)

Симпозіум, організований Національною академією наук України, Донецьким науковим центром, Інститутом фізико-органічної хімії та вуглехімії ім. Л. М. Литвиненка НАН України, Донецьким національним університетом, Науковою радою НАН України з проблеми «Хімія та модифікація полімерів», ВАТ «Концерн "Стирол"», Російською академією наук, Інститутом елементоорганічних сполук ім. О. М. Несмєянова РАН, Московським державним університетом ім. М. В. Ломоносова, Російським фондом фундаментальних досліджень, розглянув низку важливих наукових і практичних проблем у галузі високомолекулярних сполук. Це був захід, присвячений пам'яті одного з провідних українських учених з полімерної хімії і організаторів науки — професора, доктора хімічних наук Ю. С. Зайцева, який вельми плідно працював у наукових та освітянських закладах м. Донецька, зокрема очолював Український науково-дослідний інститут пластичних мас, а також активно співробітничав зі своїми російськими колегами.

Більш як 200 учасників симпозіуму, серед яких понад 80 докторів та кандидатів наук, репрезентували майже 40 наукових, науково-виробничих установ і навчальних закладів з 17 міст України та Росії. Було представлено, заслухано та обговорено близько 120 доповідей, з яких 30 — усних. Стендові доповіді розглядались у трьох секціях.

Науковим доповідям передували виступ доктора хімічних наук Б. С. Драча (Київ, Україна) на тему «Юрій Сергійович Зайцев — шлях у науку», а також виступи члена-кореспондента НАН України А. Ф. Попова (Донецьк, Україна), члена-кореспондента РАН С. С. Іванчова (Санкт-Петербург, Росія) і доктора хімічних наук А. М. Ніколаєвського (Донецьк, Україна), в яких дано оцінку наукової та педагогічної діяльності вченого.

С. С. Іванчов виголосив також проблемно-наукову доповідь «Поліолефіни — сучасне і майбутнє». В ній, зокрема, розглянуто роль каталізаторів в удосконаленні виробництва поліолефінів, питома вага яких у виготовленні пластичних мас сягає 60 %.

Узагальнення здобутків з кінетики та механізму кополімеризації було предметом виступу доктора хімічних наук В. В. Зайцевої (Донецьк, Україна). А доктор хімічних наук Й. О. Опейда, А. Ф. Дмитрук, О. М. Зарічна (Донецьк, Україна) присвятили свою доповідь питанням реакційної здатності алкоксирадикалів в альтернативних реакціях.

У доповіді доктора хімічних наук В. П. Зубова (Москва, Росія) йшлося про полімерні гідрогелі для біотехнології та медицини. А доктор хімічних наук С. Ю. Зайцев (Москва, Росія) розповів про функціональні полімерні мембрани з біологічно активними сполуками. На різних аспектах радикальної полімеризації та кополімеризації спинилися доктор хімічних наук Ю. Д. Семчиков, Д. Ф. Гришин (Нижній Новгород, Росія) та М. Б. Лачинов (Москва, Росія). У свою чергу В. К. Грищенко, Н. А. Бусько, А. В. Баранцова (Київ, Україна) охарактеризували синтез олігомерів з кінцевими функціональними групами при використанні азоацилгідразонів як термо- та фотоініціаторів. Кінетичні аспекти радикальної полімеризації у моношарах поверхнево-активних мономерів на межі вода—газ аналізувались у доповіді доктора хімічних наук В. В. Єгорова (Москва, Росія).

А В. А. Чередников та В. І. Мельниченко (Донецьк, Україна) розглянули ініційовану пероксидами та онієвими солями кополімеризацію вінільних мономерів у присутності інгібіторів фенольного типу. Кінетичні особливості та механізм псевдоживої радикальної полімеризації з участю нітроксилів висвітлили доктор хімічних наук М. Ю. Заремський та В. Б. Голубєв (Москва, Росія).

Про історичні аспекти та нові результати з «ізомеризованої» полімеризації вінільних мономерів розповів у своїй доповіді доктор хімічних наук Б. А. Розенберг (Чорноголовка, Росія), а про особливості структури та властивостей прищеплених кополімерів поліакриламіду — доктор хімічних наук В. Г. Сиромятников, Н. В. Куцевол, Т. Б. Желтонозька, О. В. Демченко (Київ, Україна). Синтез полімерних мембран на основі олігоуретанакрилату розглянули доктор хімічних наук А. А. Туровський, О. І. Романюк та Н. Й. Кучеренко (Львів, Україна). Доповідь докторів хімічних наук Ю. Ф. Дейнеги, С. І. Омельченко, а також Л. А. Сироти, Т. А. Несмєянової, Т. І. Новикової (Київ, Україна) містила результати досліджень з модифікації олігоепоксидів аміноальдегідами і поліізоціанатами при формуванні нових катофоретичних плівкотвірних.

Доктор технічних наук С. М. Межиковський (Москва, Росія) охарактеризував специфіку прояву фізико-хімічних закономірностей при модифікації полімерів реакційноздатними олігомерами, а доповідь члена-кореспондента НАН України Ю. Ю. Керчі, С. В. Рябова, Г. Г. Чарнецької (Київ, Україна) була присвячена розгляду проблем структурно-хімічної модифікації уретанвмісних еластомерів. Про напіввзаємопроникні полімерні сітки на основі лінійного поліметилметакрилату та сітчастого поліуретану, які модифіковані хелатами металів, йшлося у доповіді доктора хімічних наук Ю. М. Нізельського, Н. В. Козак, Я. О. Насвіт, Г. М. Нестеренко, Л. Ф. Косянчук (Київ, Україна).

Проблеми формування та регулювання властивостей термопластичних металополімерних провідних композицій розглянули член-кореспондент НАН України Є. В. Лебедєв, В. Д. Мишак, Є. П. Мамунь (Київ, Україна), а питання розробки теплостійких епоксидних композиційних матеріалів — Н. Є. Шубін (Владикавказ, Росія).

Поліалкілціанакрилатні наночастинки як фізіологічно активні носії лікарських препаратів були предметом доповіді члена-кореспондента НАН України Ю. Г. Гололобова, Т.І. Гусєвої, Н. Г. Сенчені, І. В. Лопатиної (Москва, Росія). Доктори хімічних наук В.М. Михальчук, А. Н. Николаєвський, а також Т. В. Крюк, Р. І. Волнянська (Донецьк, Україна) висвітлили питання деструкції та стабілізації оптичних епоксидних полімерів. На міцнісних характеристиках та прогнозуванні властивостей композиційних матеріалів на основі олігомерних в'яжучих, армованих склотканиною, спинилися Ю. Н. Анисимов, А. В. Колодяжний, С. Н. Савін (Одеса, Україна). Доктор технічних наук В. І. Саранчук, Г. А. Власов, В. В. Ошовський (Донецьк, Україна) охарактеризували структуру вугілля як високомолекулярну сполуку. М. К. Паркер, Л. А. Гирзиг (Донецьк, Україна; Селб-Байєр, Німеччина) розповіли про нові тенденції у термічному аналізі полімерів.

Останні засідання симпозіуму проходили на ВАТ «Концерн «Стирол»» (Горлівка), де була організована також виставка наукових розробок інститутів і навчальних закладів, які брали участь у конференції, та продукції концерну.

Діяльність і перспективні напрями розвитку виробництва полімерних матеріалів на ВАТ «Концерн "Стирол"» висвітлені у доповідях голови правління концерну доктора технічних наук Н. А. Янковського та В. А. Степанова (Горлівка, Україна).

У завершальній загальній дискусії та під час обговорення окремих доповідей симпозіуму порушувалися різні актуальні питання, пов'язані з діяльністю наукових та освітянських закладів.

Ю. КЕРЧА,
член-кореспондент НАН України,
заступник голови Наукової ради
НАН України з проблеми «Хімія
та модифікація полімерів»